

Oponentský posudek diplomové práce Kristiny Najbrtové na téma **“Problematika sebehodnocení u klientů s úzkostnou poruchou“**

FF UK, Praha 2015

Úzkost je důležitý jev, pocit, který je pro člověka důležitý a v jistém smyslu i přínosný. Upozorňuje na možné riziko, nebezpečí, připravuje tělo i mysl tak, aby se člověk s potencionálním ohrožením vyrovnal. Problém nastává ve chvíli, kdy pocity úzkosti začnou člověka ochromovat, znepríjemňovat běžné denní fungování, nebo se objevují ve chvílích, kdy potencionální ohrožení nenastává. V daný okamžik se rozvíjejí úzkostné stavy - poruchy, které nechrání, ale mnohé berou. Přispívají k rozvoji neadekvátního chování, reakcí, a především omezují člověka v jeho denním fungování a spokojenosti. S ohledem na to, že úzkostné poruchy patří k jedněm z nejrozšířenějších problémů a de facto diagnóz ze spektra duševních poruch, je téma diplomová práce rozhodně přínosné.

Diplomová práce má charakteristické členění na teoretickou část v délce 56 stran a empirickou část v rozsahu 32 stran.

Teoretická část diplomové práce čítá tři rozsáhlé hlavní oddíly. První kapitola je věnována tématu sebehodnocení. Jde o nejrozsáhlejší část teoretického oddílu, v rámci které se autorka zaměřila nejen na vymezení samotného termínu sebehodnocení, ale popsala i vývoj sebehodnotících kritérií, faktory ovlivňující sebehodnocení i způsoby měření sebehodnocení. Druhá kapitola popisuje úzkostné poruchy a jejich charakteristiky včetně pohledů základních psychologických směrů. Závěrečná, obsahově nejkratší část je věnována vztahu mezi sebehodnocením a úzkostnými poruchami.

Empirická část diplomové práce se věnuje analýze úrovně explicitního a implicitního sebehodnocení u skupiny úzkostných klientů. K hodnocení diplomantka využila dva zahraniční dotazníky (Rosenbergovu škálu sebehodnocení a dotazník Self-Liking/Self-Competence Scale), dále pak Rorschachovu metodu a Beckovu škálu úzkosti, kterými testovala skupinu vybraných 38 pacientů s úzkostnými poruchami a porovnávala je se srovnávací skupinou zdravých dobrovolníků ve stejném počtu. Cíle svého výzkumu autorka shrnula do čtyř stěžejních a čtyř dílčích výzkumných hypotéz.

V rámci hodnocení práce musím konstatovat, že celá teoretická část je zpracována pečlivě, diplomantka se zaměřuje na podstatná témata, zbytečně neutíká do obsahově prázdných a nepodstatných kapitol. Stejně tak musím ocenit i celý design výzkumného projektu. I když by se dalo namítat mnohé, co se týká počtu zkoumaných osob nebo jejich pohlavní rozložení čili převaha žen, které ovšem na druhou stranu koresponduje s rozložením v běžném výskytu úzkostných poruch v klinické praxi, práce je zajímavá a jistě v plné míře splňuje svůj účel. Veškerých limitů si je autorka plně vědoma, což prokázala v rámci závěrečné diskuse, kde i navrhuje možná zlepšení v budoucí oblasti výzkumu.

V rámci diskuse u obhajoby diplomové práce bych nicméně uvítala autorčinu reflexi na možný vliv rozvoje poruchy sebehodnocení v rámci vlivu vážných negativních životních zkušeností, popř. podíl osobnostních predispozic v podobě anxiózních či závislých poruch osobnosti na vliv rozvoje sebehodnocení.

V celkovém hodnocení diplomové práce musím konstatovat, že diplomová práce odpovídá požadavkům kladených na tento typ práce a doporučuji ji k obhajobě.

Celkové hodnocení : výborně

V Praze 11.6.2015

MUDr. Gabriela Šivicová